

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش و بدون آرم این اقدام پژوهی به سایت
فروشگاه علمی آسمان مراجعه نمایید . www.asebankafinet.ir

موضوع اقدام پژوهی :

چگونه توانستم وضعیت درسی دانش آموزان ضعیف کلاس را بهبود بخشم

www.asebankafinet.ir

فروشگاه علمی آسمان
www.asebankafinet.ir

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش و بدون آرم این اقدام پژوهی به سایت
فروشگاه علمی آسمان مراجعه نمایید . www.asebankafinet.ir

تقدیم به:

همه کسانی که برای ثمر بخشیدن

به درخت علم و اندیشه فرزندان

این مرزو بوم تلاش نموده و عاشقانه

به میهن خود خدمت می کنند.

فروشگاه آسمان www.asebankafinet.ir

فهرست مطالب

۵.....	چکیده
۶.....	مقدمه
۷.....	توصیف وضع موجود
۸.....	گرد آوری شواهد (۱)
۸.....	الف : کسب نمرات
۱۰.....	نمودار شماره ۱ : نمودار ستونی میانگین نمرات مهر، آبان، آذر
۱۱.....	ب : پرسش نامه
۱۲.....	ج : مصاحبه با والدین
۱۳.....	د : مصاحبه با همکاران
۱۴.....	پیشینه تحقیق :
۱۶.....	تجزیه و تحلیل داده ها
۱۸.....	یافتن راه حل ها
۱۸.....	راه حل ها
۲۰.....	انتخاب طرح جدید و اجرای آن
۲۱.....	روش اول: دادن برنامه ی درسی
۲۱.....	روش دوم:تبادل نظررودرروی دانش آموز قوی با ضعیف
۲۲.....	روش سوم: تهیه فرم بررسی و نظارت بر تکالیف واموردرسی توسط اولیا
۲۵.....	گردآوری شواهد (۲)
۲۸.....	جدول شماره ۴: میانگین نمرات ۵درس در نوبت دوم

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش و بدون آرم این اقدام پژوهی به سایت
فروشگاه علمی آسمان مراجعه نمایید . www.asebankafinet.ir

اعتبار بخشی و ارزیابی ۲۹

نتیجه گیری، ایرادها، پیشنهادهای ۳۲

فهرست منابع ۳۳

فروشگاه علمی آسمان www.asebankafinet.ir

چکیده

بارها در کلاس درس خود مشاهده می کردم که تعدادی از دانش آموزانم به دلایل مختلفی نسبت به بقیه دچار افت تحصیلی هستند و در ارزشیابی های کتبی و شفاهی نمرات پایینی کسب می کنند و والدین آنها از این موضوع احساس رنج می نمودند و با همه تلاش در پی جبران آن بر می آمدند.

در بسیاری از مواقع می دیدم که شاگردانم دچار تحقیرها و سرزنش ها و تنبیهات قرار می گرفتند و گاهی نیز گره بسته ی آنان با اتخاذ مواضع نادرست والدین یا خود من بسته تر می شد.

با مشاهده ی این مسأله در کلاس تصمیم گرفتم با پیدا کردن راه حل های مناسب و ابتکاری سرنوشت آنها را تغییر دهم، در نتیجه با مطالعه کتاب های گوناگون و تحقیقات انجام شده قبلی توانستم قبل از امتحانات نوبت اول، با برگزاری جلسات مداوم با اولیا و با اجرای سه روش شامل:

۱ - دادن برنامه پیشنهادی درسی

۲ - رودررویی و تبادل نظر دانش آموز قوی با ضعیف

۳ - تهیه فرم نظارت خانواده بر امور درسی فرزندشان

روز به روز به فراگیری آنان روح تازه ای بخشیده و میانگین نمرات دانش آموزان ضعیفم را از ۷ به ۱۶ رسانده و آنها را موفق و شاد ببینم.

کلید واژه: افت تحصیلی، برنامه پیشنهادی، تبادل نظر، فرم نظارت

مقدمه

تربیت فرزند با همه سادگی و طبیعی بودن از کارهای دشوار و مسؤولیت های سخت و سنگین است.

تا روزی که طفل خرد سال و در آغوش مادر است نگهداری او برای والدین یک مشکل است، روزی که به راه می افتد این دشواری به گونه ای دیگر رخ می نماید و زمانی که به مدرسه و کلاس درس وارد می شود و آغاز فراگیری علم و دانش های گوناگون می رسد، این سختی دو چندان می شود.

همه آنهایی که به مدرسه میروند به یک میزان توفیق پیشرفت ندارند و همه آنان که در سایه لطف و عنایت و رحمت والدین و مربیان قرار می گیرند، به یک درجه رشد نمی کنند.

برای عده ای مسأله افت تحصیلی پیش می آید که علت آن خواه موجه و یا غیرموجه برای والدین و مربیان مشکل آفرین است و طبیعی است که باید در این مورد تدابیر خاصی اندیشیده و مشکل بر طرف شود.

اساس این پژوهش دانش آموزانی را در بر می گیرد که دلیل عقب ماندگی درسی آن ها ذهنی وارثی نبوده ، بلکه در عین داشتن هوش و استعداد کافی از دروس و برنامه های تحصیلی عقب مانده اند و نمی توانند همگام با دیگر دانش آموزان پیش بروند و در به دست آوردن موفقیت های تحصیلی دشواری هایی برای خود و دیگران می آفرینند.

به کار گیری روش های متعدد و ابتکاری می تواند با توجه به موقعیت های مختلف زمانی و مکانی نقش مهمی در پیشرفت دانش آموزان داشته باشد و آینده ی تاریک و بی روح آنان را به دنیایی روشن و زیبا تبدیل نماید.

توصیف وضع موجود

اینجانب با سابقه ی تدریس سال با مدرک تحصیلی به عنوان آموزگار در دبستان واقع در شهرستان استان مشغول به خدمت هستم . اکثر دانش آموزان مدرسه دارای مشکلات خانوادگی از قبیل فقر و بیکاری و بی سوادی هستند .

از ابتدای سال تحصیلی در موارد متعدد متوجه شدم که آزمون های کتبی و شفاهی بسیاری که به عمل می آوردم و روش تدریس های متعدد و فعال که به کار می گرفتم تعدادی از دانش آموزانم نمرات پائین تر از حد انتظار کسب می کنند و شدیداً دچار افت تحصیلی هستند. این دانش آموزان حتی سرکلاس هنگام تدریس یا حل کردن تمرینات علاقه ای از خود نشان نمی دادند و من نیز مجبور به استفاده از راه حل های موقت جهت جلب توجه آنها نسبت به درس بودم .

هر بار پس از تصحیح برگه های امتحانی واقعاً نگران می شدم و به این فکر می کردم که چرا اینگونه است ؟ و چگونه می توانم این وضعیت نامطلوب را تغییر دهم .

برای یادگیری بهتر گاهی امتحانات شفاهی برگزار می کردم و ابتدا افراد داوطلب را برای پاسخ دهی می آوردم ، سپس با هر گروه یکی ، دو نفر از شاگردان ضعیفم را نیز صدا می زدم اما باز می دیدم که نتیجه ی آن چنان مطلوب حاصل نمی شود .

بعد از امتحانات کتبی از دانش آموزان می خواستم که به عنوان تکلیف شب جواب سوالاتی را که پای تخته نوشته می شد پیدا کنند و بیاورند ، باز هم این چند نفر تلاش برای پیدا کردن جوابهای صحیح نمی کردند . یا اینکه کلاس را به گروه هایی ۵ نفره تقسیم بندی کرده بودم آنها در گروه کاری انجام نمی دادند و کارهای خارج از کلاس را انجام نمی دادند و همیشه داد سر گروه را در آورده بودند .

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش و بدون آرم این اقدام پژوهی به سایت
فروشگاه علمی آسمان مراجعه نمایید . www.asebankafinet.ir

در مصاحبه هایی که با خود دانش آموزان داشتم آنها اظهار می کردند که قبل از امتحانات درس می خوانند ولی فراموش می کنند . ولی در صحبت با والدین آنها متوجه شدم که آنها نیز از نحوه ی درس خواندن و انجام تکالیف فرزندشان و نمرات امتحانی آنان ناراضی بودند .

مسئله را که با تعدادی از آموزگاران در میان گذاشتم آنان نیز عقیده داشتند که دانش آموزان به دلیل مشکلات زیادی که دارند قدرت تمرکز در کلاس را ندارند .

معاون آموزشگاه که بیشتر با دانش آموزان این مدرسه سر و کار داشته است نیز اظهار داشتند که باید قبل از امتحانات نوبت اول مشکلات و مسایل آنان شناسایی شود و راه حلی مناسب پیدا کنیم که تا حدودی پیشرفت در وضعیت درسی آنان ایجاد شود . دوست داشتم کاری کنم که این ۸ نفر نیز به دانش آموزان فعالی تبدیل شوند و سطح نمراتشان روز به روز بالاتر برود و بدین ترتیب تصمیم گرفتم با تحقیقات مناسب و مطالعه کتابهای مرتبط با این موضوع در این وضعیت تغییری دهم و بدین ترتیب پژوهش من شروع شد .

گرد آوری شواهد (۱)

الف : کسب نمرات

با توجه به توضیحاتی که در توصیف وضع موجود گفته شد ارزیابی دقیقی از نمرات سه ماه مهر و آبان و آذر انجام دادم و متوجه شدم که تعداد ۸ نفر از دانش آموزانم در اکثر امتحانات مخصوصاً در دروس ریاضیات ، علوم ، املا ، جغرافیا ، تاریخ ومدنی و امتحان تشخیصی نمرات بین ۰ تا ۱۰ کسب می کنند که تعدادی از برگه های امتحانی آنها آمده است. برای دقیق تر بودن اطلاعات از نمره های این ۵ درس طبق دفتر شاخص ها در مهر و آبان و آذر میانگین گرفته وبه تأییدمدرسه رساندم.

پس از معدل گیری از آن میانگین ها در هر درس برای هر دانش آموز آنها را در جدول دیگری یادداشت نمودم..(جدول ۲)

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش و بدون آرم این اقدام پژوهی به سایت
 فروشگاه علمی آسمان مراجعه نمایید . www.asebankafinet.ir

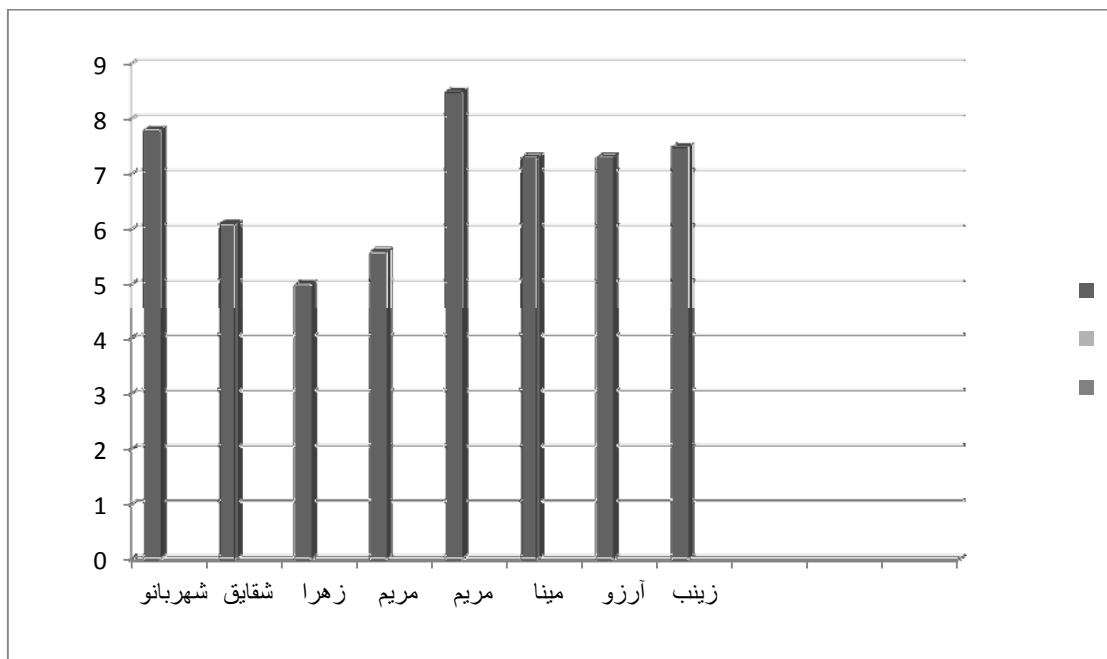
دانش آموز امتحان	زینب	شهربانو	شقایق	زهرا	مریم	مریم	مینا	آرزو
ریاضیات	۹	۷	۵	۵	۵	۸	۷	۸
علوم	۸	۹	۴	۳	۷	۹	۷	۷
جغرافیا	۹	۹	۹	۴	۷	۹	۸	۸
تاریخ و مدنی	۸	۸	۸	۹	۶	۸	۶	۸
املا	۴	۷	۶	۴	۵	۹	۹	۴
امتحان تشخیص	۷	۷	۵	۵	۴	۸	۷	۹
میانگین نمرات هر دانش آموز	۷.۵	۷.۸	۶.۱	۵	۵.۶	۸.۵	۷.۳	۷.۳

جدول شماره ۲: میانگین نمرات مهر، آبان، آذر

با توجه به (جدول ۲) از نمرات هر دانش آموز میانگین گرفتیم که نتیجه طبق (نمودارستونی ۱) آورده شده است.

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش و بدون آرم این اقدام پژوهی به سایت
فروشگاه علمی آسمان مراجعه نمایید . www.asebankafinet.ir

نمودار شماره ۱ : نمودار ستونی میانگین نمرات مهر، آبان، آذر

www.asebankafinet.ir

ب : پرسش نامه

جهت آگاهی از دلایل دانش آموزان برای درس نخواندن به این ۸ نفر پرسش نامه ای دادم که ۱۰ تا از عوامل عمده ی افت تحصیلی (این ۱۰ عامل را بر اساس مطالعات خودم و اظهارات همکاران و با توجه به مشکلات کلاس از بین ۵۰ دلیل انتخاب نمودم) در آن گنجانده شده بود و از آنها خواستم که آنچه حقیقت است را علامت بزنند .

پس از بررسی و تجزیه و تحلیل پاسخ ها مشخص شد که دانش آموزان به ترتیب عوامل زیر را سبب کاهش نمرات خود می دانند:

* نداشتن برنامه ریزی درسی مناسب در خانه: ۱۰٪

* بی توجهی والدین به امور درسی فرزندشان: ۱۰٪

* درس نخواندن و کم کاری: ۸۷٪

* بی توجهی سر کلاس: ۷۵٪

* بی دقتی در امتحانات: ۶۲٪

* تصمیم نداشتن جهت ادامه تحصیل: ۵۰٪

* ضعیف بودن پایه: ۳۶٪

* اختلافات و درگیریهای والدین: ۲۵٪

* اضطراب امتحان: ۲۵٪

* مناسب نبودن روش تدریس معلم: ۱۲٪

ج : مصاحبه با والدین

در تاریخ ۹۱/۸/۲۷ جلسه ای با والدین ۸ نفر ترتیب دادم و با آنها در رابطه با دلایل ضعف درسی فرزندشان و کارهایی که در خانه انجام می دهند صحبت کردم و اظهارات آنها را یادداشت نمودم که در زیر آمده است.

مادر زهرا : زهرا از وقتی به خانه می آید تمام فکرش بازی و سرگرمی است . تند تند تکالیفش را انجام می دهد و اگر قرار باشد که امتحانی بدهد اصلاً به ما نمی گوید.
مادر مریم شای : مریم بازیگوش است . وقتی به خانه می آید می خورد و می خوابد و بعد از آن با دختر همسایه بازی می کند . شب که شد یادش می آید مشق دارد و شروع به نوشتن می کند .

مادر مینا : مینا و مریم دختر عمو هستند اما هر دو ضعیف هستند و در نوشتن تمرینات و تکالیف خارج از کلاس مشکل دارند ، ما سواد نداریم و عمویش هم که درس خوانده است وقت ندارد به مریم و مینا کمک کند .

مادر آرزو : ما در خانه مشکلات زیادی داریم (شروع می کند به گفتن آنها) . وقتی آرزو به خانه می آید کیفیتش را در گوشه ای می اندازد و به سراغ زن دوم پدرش می رود و در آنجا سرگرم می شود . بعضی از مواقع که پدرش از نتیجه بد امتحانات آرزو مطلع می شود او را شدیداً تنبیه می کند .

مادر شقایق : به دلیل جابجایی و اسباب کشی مدتی است که نمی توانم به شقایق کمک کنم و به وضع درسی او رسیدگی کنم . ما مرتباً باید اسباب کشی کنیم . یک روز خانه ی پدر شوهرم ، یک روز خانه ی پدر خودم و ...

وقتی شقایق به خانه می آید غذا می خورد ، استراحت می کند و بعد خودش شروع به مشق نوشتن و درس خواندن می کند ولی نمی دانم چرا نتیجه امتحاناتش این قدر بد است .

مادر زینب : غائب است

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش و بدون آرم این اقدام پژوهی به سایت
فروشگاه علمی آسمان مراجعه نمایید . www.asebankafinet.ir

در پایان جلسه از مادران این ۸ نفر دانش آموز رضایت گرفتم که نام و نمرات فرزندانشان را در تحقیق
خود به کار ببرم .

د : مصاحبه با همکاران

در جلسه ای در شورای آموزگاران در تاریخ ۹۱/۸/۲۹ با همکاران در رابطه با دلایل افت تحصیلی تبادل نظر
نمودیم .

معاون آموزشگاه : " بیشتر دلیل گرفتن نمره کم بی توجهی خانواده ها به درس و مشق بچه هاست ،
چون دانش آموزان این منطقه بیشتر دارای مشکلات خانوادگی از قبیل اختلافات والدین ، اعتیاد ، زندانی
بودن پدر ، درآمد کم ، بی سوادی هستند و دیگر جایی برای درس خواندن و یا توجه کردن به فرزندشان
ندارند . آنها اهمیت نمی دهند که فرزندشان ادامه تحصیل کند و بیشتر آنها از جمله اتباع خارجی تا پنجم را
که خواندند دیگر ترک تحصیل می کنند و انگیزه ای برای ادامه تحصیل ندارند" .

مدیر محترم آموزشگاه نیز در برگه ای دلایل افت تحصیلی دانش آموزان را نوشته و در اختیار من قرار دادند

طبق نوشته های ایشان عواملی همچون: نگرش دانش آموز نسبت به مدرسه و تحصیل، برخورد والدین با
دانش آموز و محیط نا امن خانواده در افت تحصیلی موثر هستند.

ایشان نوشته اند: "برطرف کردن موارد فوق و اجرا نمودن راه کارهای زیر می تواند مفید واقع شود: برنامه
ریزی قابل اجرا، تغذیه مناسب، ایجاد صمیمیت، بررسی با دقت تکالیف در منزل، استفاده از تشویق و...."

پیشینه تحقیق :

تعریف افت تحصیلی "منظور از افت تحصیلی (academic drop out) کاهش عملکرد تحصیلی و درسی دانش آموزان از سطح رضایت بخش به سطح نامطلوب است یا به عبارتی دیگر فاصله قابل توجهی که بین توان و استعداد بالقوه و توان بالفعل خود در فعالیتهای درسی و پیشرفت تحصیلی مشهود باشد.

گرچه این تعریف می تواند همان کسانی که به دنبال شکست های پی در پی، از تحصیل عقب مانده اند را دربر گیرد، اما مفهوم افت تحصیلی صرفاً مردودی یا شکست در امتحانات نیست و می تواند شامل هر دانش آموزی شود که آموخته های آموزشی او کمتر از توان بالقوه و در حد انتظار اوست.

براساس این تعریف دانش آموزان تیزهوش نیز ممکن است دچار افت تحصیلی و کم آموزشی شوند. "نصیریان (۱۳۸۲)

قائمی (۱۳۷۸) از دلایل عمده ضعف درسی دانش آموزان به موارد زیر اشاره می کند:

تنبلی، کمی هوش و استعداد، اختلافات والدین درگیریهای والدین، روش کار معلم، تبعیض ها، تنبیهات سخت، سنگینی برنامه، فشارهای روانی، معاشران بد، تمسخر و تحقیرها، محدودیت ها، وابستگی ها، و ... او می نویسد: " شاید ما نتوانیم در مورد اصلاح دانش آموز صد درصد به پیروزی برسیم ولی اصل مسأله باید مورد توجه قرار گیرد که موفقیت ما می تواند از درصد بالایی برخوردار باشد. به هر حال باید علل زمینه ساز ضعف درسی مشخص شوند و برای رفع آنها و جبران کمبودها خانه و مدرسه باید رابطه ی تنگاتنگ داشته باشند. باید برنامه ریزی شود و معلوم باشد که دانش آموز در خانه باید چه ساعتی از روز درس بخواند؟ چه ساعتی بازی کند؟ کی بخوابد؟ این برنامه ریزی باید بر اساس توانائی های او انجام شود."

رحیمی (۱۳۸۶) در مقاله ای تحت عنوان «عوامل موثر بر پیشرفت تحصیلی دانش آموزان» از عوامل

موثر در رشد تحصیلی به شرح زیر نام می برد :

۱- سازمان آموزش و پرورش

۲- تأکید بر رشد عقلانی

۳- جو عاطفی مدرسه و کلاس

۴- پیش فرض های معلمان

۵- عقب ماندگی آموخته شده

۶- مسایل درون خانواده

وی در رابطه با اثرات پیشرفت تحصیلی می نویسد:

"اهمیت پیشرفت تحصیلی در سلامت روانی دانش آموزان به حدی است که برخی از متخصصان آن را حداقل تا نیمه دوم دوره جوانی معیار اساسی برای تشخیص عملکرد سالم دانسته اند."

بلوم به نقل از رحیمی (۱۳۶۸) می نویسد: "هنگامی که محیط مدرسه محیطی حاکی از شایستگی و لیاقت را برای دانش آموزان فراهم کند نوعی مصونیت در برابر بیماری های روانی در فرد ایجاد می شود ولی افراد شکست خورده معمولاً به افسردگی، ناسازگاری و بی قراری مبتلا می گردند."

او در ادامه مقاله می نویسد: "اولین قدم جهت پیشرفت دانش آموز فرصت دادن به وی است تا موفقیت را هر چند سطحی تجربه کند و عزت نفس پیدا کند."

بلوم به نقل از رحیمی (۱۳۶۸) می نویسد: "بهره گیری از راه های زیر می تواند در ایجاد انگیزه در دانش آموزان به معلمان کمک کند:

۱- بیان دقیق هدف های آموزشی

۲- استفاده از تشویق های کلامی

۳- بهره گیری از آزمون ها و نمرات در ایجاد انگیزه

۴- ارائه محرک های جالب و تازه

۵- ارائه ی مطالب از آسان به مشکل

۶- پرهیز از ایجاد رقابت های نامناسب

۷- استفاده از روش های متنوع در تدریس "

در جایی دیگر به این مورد برخورد کردم که:

"تماس و داد و ستد دانش آموزان دارای ضعف درسی با هم سالان صرف نظر از نتایج مطلوب بسیاری که دارد، دست کم این مزیت را دارد که کودک را از حالت خود مداری خارج کند و به واقع گرایی رهنمون می سازد." پارسا (۱۳۵۷)

تجزیه و تحلیل داده ها

طبق لیست نمرات و معدل دانش آموزان میانگین کل نمرات این ۸ دانش آموز نمره ی -۷/ می باشد

که بسیار نامطلوب است؟ چه عواملی باعث این افت نمره شده است؟

چه موانعی باعث پیشرفت این دانش آموزان شده است؟ آیا واقعاً تمایلی به تحصیل ندارند؟ آیا از آینده

ای که در انتظارشان است خبر ندارند؟ اینها سوالاتی بود که به ذهنم می- آمد. با توجه به شواهد ۱ اعم از

لیست نمرات، بررسی پاسخ نامه ها، بحث و تبادل نظر با همکاران محترم در رابطه با دلایل افت تحصیلی در

مدرسه خودمان و با استفاده از مطالعه کتاب ها و تحقیقات قبلی در این زمینه ۲ نمونه نمودار استخوان

ماهی رسم نمودم .

۱- نموداری با توجه به علل عمده ای که خودم احساس می کردم در کلاس وجود دارد. (نمودار ۲) که

ریز علتها را در این نمودار با استفاده از نظر همکارانم و پراکنده گردآوری نموده ام .

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش و بدون آرم این اقدام پژوهی به سایت
فروشگاه علمی آسمان مراجعه نمایید . www.asebankafinet.ir

۲- نموداری نیز با توجه به علل عمده بر اساس تجزیه و تحلیل مطالعه کتاب ها و تحقیقات قبلی رسم

کردم.

پس از بررسی نمودارهای استخوان ماهی و تجزیه و تحلیل آنها به این نکته پی بردم که رفع بعضی

عوامل از حیطة اختیار من خارج است و نمی توانم آنها را برطرف کنم و نباید به آنها توجه کنم، اما تعدادی

از عوامل هستند که می توانم آنها را تا حدودی ضعیف کرده یا از بین ببرم. در همین راستا تعدادی از عوامل

که حذف آنها مرا به هدفم نزدیک تر می کرد را انتخاب کرده و دور آنها خط کشیدم.

فروشگاه علمی آسمان
www.asebankafinet.ir

یافتن راه حل ها

برای از بین بردن عوامل موثر بر افت تحصیلی راه هایی وجود دارد که بر اساس بحث و گفت و گو با
همکاران و مطالعه و تجربه خودم آنها را گردآوری نمودم. در حقیقت در اجرای راه حل ها عواملی باید به
وجود بیایند تا معلول از بین برود که من آن ها را در نموداری به نام نمودار عوامل مؤثر بر پیشرفت تحصیلی
نوشتم (نمودار ۴).

با توجه به این نکات برای از بین بردن یا کاهش اثر، انتخاب کرده بودم راه حل ها را نوشتم.

علت ۱: عدم علاقه به ادامه تحصیل:

راه حل ها

۱- مشاوره با دانش آموز

۲- مصاحبه با والدین

۳- کم کردن انتظارات عالی

۴- تشویق دانش آموز

۵- مقایسه نکردن دانش آموز با دیگران

علت ۲: عدم درک ارزش کار و توان آینده نگری

راه حل ها

۱- معرفی افراد موفق

۲- مطالعه کتاب غیر درسی

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش و بدون آرم این اقدام پژوهی به سایت
فروشگاه علمی آسمان مراجعه نمایید . www.asebankafinet.ir

۳- صحبت با دانش آموز

علت:۳:نداشتن انگیزه

راه حل ها

۲- ایجاد علاقه به درس

۲- دادن مسؤلیت

۳- تشویق به موقع

علت:۴:ترس و اضطراب امتحان

راه حل ها

۱- ایجاد اعتماد به نفس در دانش آموز

۲- آمادگی قبل از امتحان

۳- صحبت با والدین

۴- در نظر گرفتن هدف های کوتاه مدت

علت: ۵: سردرگمی در خانه

راه حل ها

۱- مشاوره با والدین

۲- کم کردن سرگرمی ها

۳- نظارت والدین

علت ۶: عدم رابطه بین خانه و مدرسه

راه حل ها

۱- دعوت از والدین

۲- توجیه والدین

۳- فراهم آوردن امکانات

علت ۷: بی توجهی والدین نسبت به امور درسی فرزندشان

راه حل ها

۱- ایجاد ارتباط بین خانه و مدرسه

۲- مقایسه نکردن دانش آموز با دیگران توسط والدین

۳- جلوگیری از تمسخر و تحقیر شدن

۴- فشار درسی نیاوردن به کودک

۵- کم کردن اختلافات خانوادگی

انتخاب طرح جدید و اجرای آن

پس از بررسی کامل متوجه شدم که برای رسیدن به هدفم روش های بسیاری وجود دارد که دیگران هم استفاده کرده و گاهاً نیز موفق شده اند. اما من ۳ روش برای دستیابی به هدفم پیدا کردم که خیلی سریع می توانستم با اجرای آن به بسیاری از عوامل اثرگذار بر پیشرفت تحصیلی دست پیدا کنم که هنوز در هیچ جایی و کتاب و تحقیقی نوشته نشده است.

روش اول: دادن برنامه ی درسی

قبل از هر کاری چون به این نتیجه رسیده بودم که دانش آموزانم در خانه برنامه درسی منظمی ندارند و دچار سردرگمی هستند با کمک خود دانش آموزان در تاریخ ۹۱/۹/۱۲ در ساعت انشا شروع کردیم به تهیه یک برنامه درسی که در توان کلیه دانش آموزان باشد. برای این که بعد از تعطیل شدن کلاس و رفتن به خانه بدانند چه ساعتی باید چه کاری انجام دهند این بیشتر یک برنامه پیشنهادی بود که کلیه دانش آموزانم از آن استقبال کردند.

روش دوم: تبادل نظر و در روی دانش آموز قوی با ضعیف .

باتوجه به پاسخ های پرسشنامه قبلی و آگاه بودن از برنامه ریزی کردن دانش آموزان قوی خودم برای درس خواندن ۸ نفر از دانش آموزان ممتازم را قبلاً با آنها نیز در این باره صحبت کرده بودم (در تاریخ ۹۱/۹/۱۶) و ۸ نفر دانش آموز تحت تحقیق را صدا زدم و آنها را به کلاس خالی قرآن بردم هر دانش آموز ممتاز با یک دانش آموز ضعیف در یک نیمکت نشاندم (گروه های دوفره) و از آنها خواستم در رابطه با سوالاتی که روی تخته می نویسم با هم تبادل نظر کنند. پیوست (۶). قرار شد سؤال هارا یکی یکی پاسخ دهند و ابتدا دانش آموز ضعیف، سپس دانش آموز قوی توضیح دهد. آنها به سوالات جواب می دادند و وقتی نظارت می کردم متوجه می شدم که دانش آموزان ممتاز چه زیبا جواب ها را می دادند و دانش آموزان ضعیف به خوبی و با دقت گوش می دادند. در آخر نیز با پایان یافتن تبادل نظرها خودم نیز با پرسش و پاسخ هایی بحث را کامل کردتا اگر پاسخ بعضی سوال ها ناقص بود یا هدف رسانده نشده بود کارناتمام نماند و من به هدفم در این روش نزدیک شوم.

در این روش دانش آموزان با هم کلاسی های خود صحبت می کنند. دانش آموز ضعیف می بیند و متوجه می شود که دوست ممتاز او چگونه فکر می کند؟ چه تصمیماتی برای آینده دارد؟ چگونه درس می خواند که برای امتحان اضطراب ندارد؟ و به این نتیجه می رسد که دوست من به دلایلی که گفت، موفق شده است.

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش و بدون آرم این اقدام پژوهی به سایت
فروشگاه علمی آسمان مراجعه نمایید . www.asebankafinet.ir

در نتیجه در او حس رسیدن به موفقیت ایجاد می شود و جان می گیرد. و علل زیر که از عوامل عمده

ای در نداشتن انگیزه و افت تحصیل هستند از بین می رود:

۱- عدم توان آینده نگری

۲- ناتوانی در درس ارزش کار

۳- نداشتن برنامه مناسب درس خواندن

۴- احساس تنبلی و بی حوصلگی

۵- عدم ایجاد انگیزه برای ادامه تحصیل

۶- ترس و اضطراب در امتحان و ...

می بینید که به همین آسانی بسیاری از عوامل اثرگذار بر پیشرفت نیز ایجاد می شوند و من

توانستم با این کار تعداد زیادی از عواملی که در نمودار استخوان ماهی علامت زده بودم را حذف کنم.

روش سوم: تهیه فرم بررسی و نظارت بر تکالیف و امور درسی توسط اولیا

چون در صحبت هایم با والدین و با مطالعه تحقیقات و نیز بررسی پاسخنامه متوجه شدم که اکثر والدین دانش

آموزان از زمان برگزاری امتحانات اظهار بی اطلاعی می نمودند و بعضی از آنها حتی نمی دانستند که فرزندشان

چه تکلیفی را باید انجام دهد. و هیچ نظارت مفیدی بر درس خواندن فرزندشان نداشتند طریقی به نظرم رسید

که آن را به مرحله ی اجرا در آوردم.

با گذاشتن وقت زیادی بر روی این طرح بالاخره فرمی هدفدار تنظیم نمودم.

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش و بدون آرم این اقدام پژوهی به سایت
فروشگاه علمی آسمان مراجعه نمایید . www.asebankafinet.ir

طبق این فرم دانش آموز تکالیفی که از سوی معلم گفته می شد را با ذکر تاریخ در قسمت مربوط به ثبت تکالیف می نویسد که ممکن تکلیف خواندن یک درس برای پرسیدن فردا باشد. یا کتبی مثل نوشتن ۱۰ مسئله مربوط به نسبت و تناسب یا یادآوری تاریخ امتحانی که قبلاً ذکر و مشخص شده است.

پس از رفتن دانش آموز به خانه در ساعت مربوط به خواندن و نوشتن باید فرم را به والدین خود نشان دهد تا آنها از تکالیف فرزندشان با خبر شوند و پس از نظارت بر انجام آنها یعنی خواندن درس نوشتن و مشق و تهیه ی وسیله و ... در قسمت اظهار نظر و امضا، نظر خود را نوشته و امضا کنند.

این فرم باید در کاوری محافظت و هر روز تحویل معلم می شد. تا من نیز پس از بررسی، آن را امضا نموده و در صورت لزوم اظهار نظرم را بنویسم.

قبل از تحویل فرم به دانش آموزانم بار دیگر والدین آنها را دعوت کردم تا در تاریخ ۹۱/۹/۲۵ به مدرسه بیایند و در ساعت ۹ صبح جلسه ای معاون محترم آموزشگاه تشکیل دادیم.

تمام جزئیات فرم را برای والدین توضیح دادم و معاون آموزشگاه نیز مادران را تشویق به همکاری نمود و از آنها خواست جهت پیشرفت فرزندشان واقعیت را بنویسند. من نیز برای محکم کاری و اطمینان از این که خودشان فرم ها را ببینند از آنها نمونه امضا گرفتم. ساعت بعد از جلسه نیز فرم ها را به دانش آموزانم دادم و توضیحات لازم را به آنها یادآور شدم.

شاید باور نکنید، اما من از فردای آن روز شاهد تغییرات در شاگردانم بودم و این روش آن چنان اثر گذار بود که از همان روزهای نخست همه متوجه تأثیرات ارتباط مستمر بین من و والدین شده بودند و خودم نیز از خوشحالی سر از پا نمی شناختم چون نتیجه را به خوبی لمس می کردم و شور و شوق را در چشمان بچه ها می دیدم.. با این روش نیز اثر عوامل زیر از نمودار استخوان ماهی کاهش یافت یا حذف شد:

۱- بی توجهی والدین نسبت به امور درسی و تکالیف

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش و بدون آرم این اقدام پژوهی به سایت
فروشگاه علمی آسمان مراجعه نمایید . www.asebankafinet.ir

۲- بی اطلاعی والدین از زمان برگزاری امتحانات

۳- تنبلی و کم کاری

۴- عدم علاقه به تحصیل

۵- اضطراب ناشی از درس نخواندن در امتحانات

۶- عدم رابطه بین خانه و مدرسه

من اینهارا از جایی متوجه شدم که می دیدم مادران در دیدارهایشان اظهاررضایت می کردندومی

گفتند از زمان امتحان خیردار میشوند و فرزندانشان در خانه خوب درس می خوانند.

www.asebankafinet.ir

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش و بدون آرم این اقدام پژوهی به سایت
فروشگاه علمی آسمان مراجعه نمایید . www.asebankafinet.ir

گردآوری شواهد (۲)

پس از اجرای این روش ها تا امتحانات نوبت اول تقریباً ۴۰ روز وقت بود که من بر روی دانش آموزانم کار کردم با توجه به حجم کم مطالب درسی سریع با انواع روش های تدریس سعی کردم کار را راحت تر کنم تا دانش آموزان ضعیف نیز خود را بالا بکشند.

تا این که در امتحانات نوبت اول امتحانات را به خوبی دادند نمرات دانش آموزان در جدول آورده شده است (جدول شماره ۳).

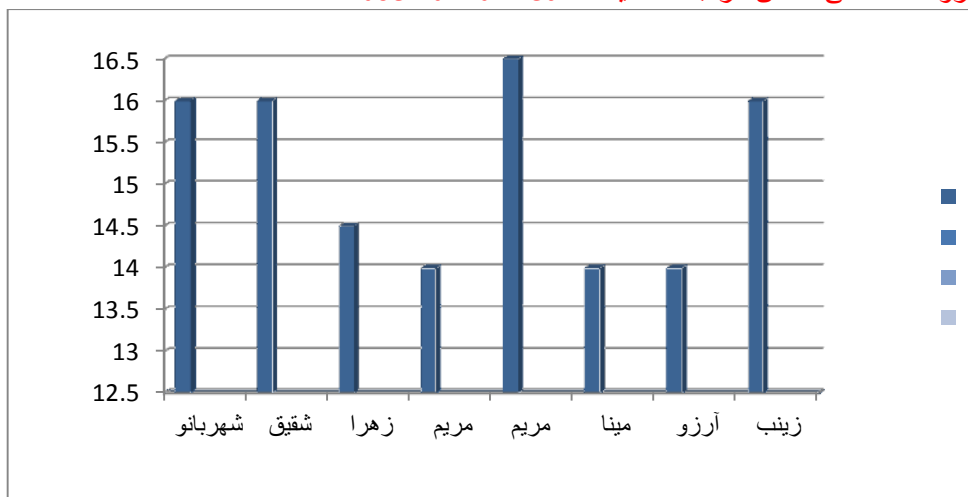
آرزو	مینا	مریم	مریم	زهرا	شقایق	شهربانو	زینب	
۱۴	۱۱	۱۵	۱۳	۱۱	۱۴	۱۲	۱۴	ریاضیات
۱۷	۱۴	۱۸	۱۳	۱۹	۱۵	۱۸	۱۶	علوم
۱۲	۱۳	۱۶	۱۴	۱۴	۱۶	۱۴	۱۴	جغرافیا
								تاریخ و مدنی
۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۲	۱۴	۱۵	۱۵	
۱۷	۲۰	۲۰	۱۶	۱۸	۲۰	۲۰	۲۰	املا
۱۴	۱۴	۱۶.۵	۱۴	۱۴.۵	۱۶	۱۶	۱۶	میانگین

جدول شماره ۳ میانگین نمرات نوبت اول

نمودارار پیشرفت نمرات این ۸ نفر از دانش آموزانم نیز رسم کردم.(نمودار شماره ۴) و با مقایسه

نمودار ستونی (شماره ۱) از این نمودار می توان افزایش نمرات را به خوبی مشاهده نمود..

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش و بدون آرم این اقدام پژوهی به سایت
فروشگاه علمی آسمان مراجعه نمایید . www.asebankafinet.ir

نمودار ۴: نمودار ستونی میانگین نمرات نوبت اول

با مقایسه جدول نمرات اولیه (جدول شماره ۲) با (جدول شماره ۳) افزایش میانگین نمرات هر دانش آموز در امتحانات نوبت اول به صورت زیر است:

زینب احسانی: ۸.۵ نمره

شهربانو رحیمی: ۸/۸ نمره

شقایق پناهنده: ۱۰ نمره

زهرا سلطانی: ۹/۵ نمره

مریم شای: ۸/۴ نمره

مریم محمدی: ۸ نمره

مینا محمدی: ۷/۷ نمره

آرزو موسوی: ۸/۲ نمره

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش و بدون آرم این اقدام پژوهی به سایت
فروشگاه علمی آسمان مراجعه نمایند . www.asebankafinet.ir

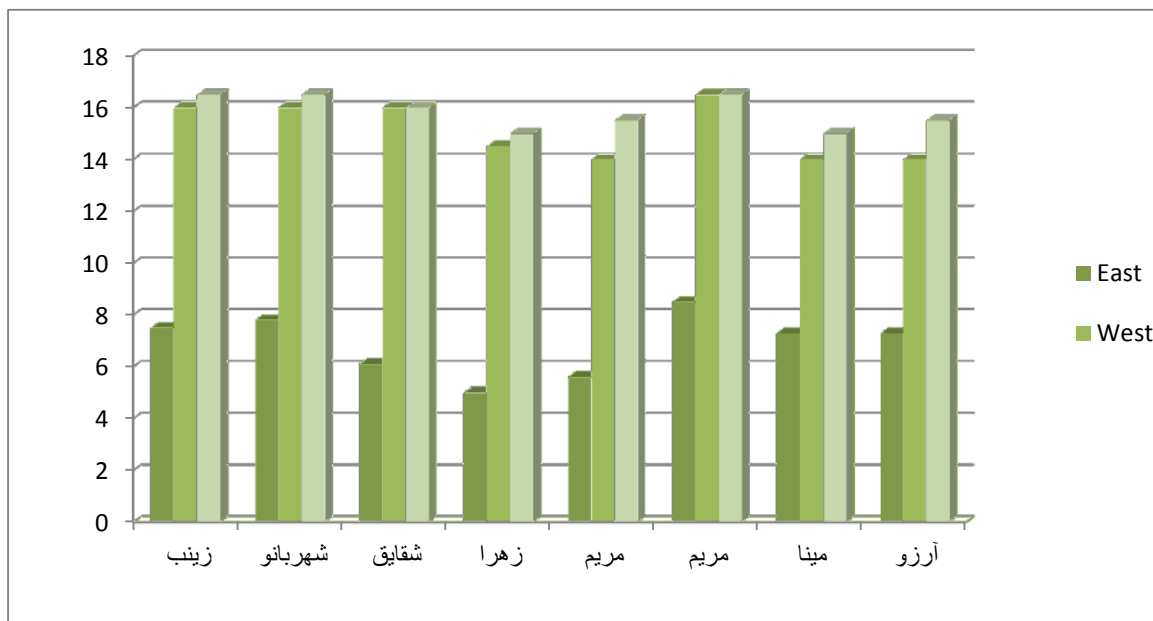
علاوه بر امتحانات نوبت اول کار در نوبت دوم نیز ادامه یافت و با دقت به انجام روش هاتوجه می کردم و چندین فرم توسط هردانش آموز تکمیل شده بود و در ارتباط با والدین متوجه بودم که هنوز بر اساس برنامه تدوین شده عمل می کنند و با این که حجم مطالب درسی زیاد شده بود و وقت زیادی برای بررسی تکالیف و فرم های بررسی تکالیف نداشتیم ولی از آن نگذشتیم و کارم را ادامه دادیم تا پایان سال نیز نتیجه ی خوبی بگیریم و به یاری خداوند و تلاش دانش آموزان ضعیفم آنها در امتحانات در نوبت دوم نیز به خوبی و با نمرات خوب به موفقیت مورد انتظار رسیدیم و نتایج امتحانات نوبت دوم نیز پیوست شده است. (پیوست ۱۰). طبق نمرات نوبت دوم معدل کل دانش آموزان بالای بودونیز میانگین نمرات دروس کتبی (ریاضی، علوم، جغرافی، تاریخ و مدنی و املا) بیشتر از نوبت اول می باشد.

بر اساس کارنامه های نوبت دوم میانگین نمرات ۵ درس دانش آموزانم گرفتم که در زیر آورده شده است. (جدول شماره ۴).

آرزو	مینا	مریم	مریم	زهرا	شقایق	شهربانو	زینب	
۱۴.۵	۱۴.۵	۱۳	۱۴.۵	۱۴	۱۶	۱۵.۵	۱۷.۵	ریاضیات
۱۷	۱۴	۱۷	۱۵.۵	۱۳	۱۷.۵	۱۶	۱۵.۵	علوم
۱۳	۱۴	۱۶	۱۴	۱۴.۵	۱۴.۵	۱۵	۱۶.۵	جغرافیا
۱۳	۱۵.۵	۱۷.۵	۱۶	۱۶.۵	۱۶	۱۶	۱۶.۵	تاریخ و مدنی
۲۰	۱۶.۵	۲۰	۱۸	۱۸	۱۷	۱۹.۵	۱۷	املا
۱۵.۵	۱۵	۱۶.۵	۱۵.۵	۱۵	۱۶	۱۶.۵	۱۶.۵	میانگین

جدول شماره ۴: میانگین نمرات ۵ درس در نوبت دوم

سپس نمودار ستونی اولیه و نوبت اول و نوبت دوم کشیده و با یکدیگر مقایسه شد. نمودار شماره (۵)

نمودار ۵: مقایسه میانگین نمرات اولیه و نوبت اول و نوبت دوم

بر اساس این نمودار مشاهده می شود که نمره های ۸ دانش آموز ضعیف به خوبی افزایش داشته است
وروش های اجرا شده بسیار مؤثر بوده است.

اعتبار بخشی و ارزیابی

با دادن برنامه درسی در خانه نظمی به فعالیت های دانش آموزان داده می شد و هر کاری را در وقت مناسب انجام می دادند و این باعث می شد زمان بیشتری را به درس خواندن اختصاص دهند.

اجرای روش دوم بعد از روش اول باعث شد که عوامل پیشرفت تحصیلی زیر ایجاد شود یا قوت پیدا کنند:

۱- از بین رفتن کم رویی

۲- ایجاد اعتماد به نفس

۳- جلوگیری از تمسخر و تحقیر

۴- ایجاد انگیزه در دانش آموز

۵- درک ارزش کار

۶- توانایی در آینده نگری و ادامه تحصیل و ...

با اجرای روش تکمیل فرم و اظهار نظرهای والدین و حتی فقط نظارت بر انجام تکالیف و درس

خواندن آنها عوامل زیر قوت پیدا می کرد:

۱- توجه والدین به درس و تکالیف فرزندان

۲- آمادگی کامل جهت امتحان

۳- علاقه به درس و تحصیل

۴- ارتباطات مستمر والدین و مدرسه

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش و بدون آرم این اقدام پژوهی به سایت
فرهنگستان علمی آسمان مراجعه نمایید . www.asebankafinet.ir

و در نهایت نتیجه ای که بدین وسیله در کلاس بدست آمد پس از گذشت چهل روز از اولین اقدام و اقدامات بعدی به طور آشکارا در کلاس تغییرات قابل توجهی بدست آمد. شور و شوقی که در دانش آموزان ضعیفم ایجاد شده بود کاملاً مشهود بود. علاقه آنان به امتحان دادن و رقابت های مفید آنان را کاملاً فرد دیگری نشان می داد و دیگر موقع درس دادن آنها بی توجه نبودند.

پس از هر امتحان به خوبی جواب سئوالات اشتباه خود را پیدا می کردند و می نوشتند. در درس دیکته دیگر مشکل کار با کلمات را نداشتیم و برگزاری امتحانات نوبت اول و مشاهده ی نمرات خوبی و معدل بالای ۱۶ برای دانش آموزان ضعیف، حتی معلمانی که در جریان این برنامه پژوهشی نبودند را نیز متعجب نمود بعد از برگزاری امتحانات نوبت اول با افزایش حجم دروس باز هم روش تکمیل فرم را ادامه دادم و هر دوشاهد موفقیت آنها بودم.

هر کاری قرار بود انجام دهم درسی را بیبرسم یا امتحان بگیرم یا در کار گروهی ، آنها را فعال می دیدم مادرها نیز در ملاقات هایشان هر بار بیش از پیش اظهار رضایت می کردند هر بار که موفقیت آنها را می دیدم هر چند ضعیف و سطحی آنها را تشویق می نمودم گاهی با هدیه، گاهی با کلمات تشویقی و زمانی نیز با دادن کارت تشویق نقدی و یا نصب اسم آنها در تابلو اعلانات.

روزی بعد از امتحانات نوبت اول سرگروه ها را صدا زدم و به آنها پرسش نامه ای دادم تا ببینم که اقدامات انجام شده چه تأثیری بر دانش آموزان ضعیف گروه آنها داشته است؟

با بررسی پاسخ ها بر چند مورد بیش از همه تأکید شده بود.

۱- دانش آموزان ضعیف قادر به پاسخگویی بیشتر سئوالات هستند.

۲- تکالیف خود را به خوبی انجام می دهند.

۳- کارهای گروهی و خارج از کلاس را به موقع تحویل می دهند.

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش و بدون آرم این اقدام پژوهی به سایت
فروشگاه علمی آسمان مراجعه نمایید . www.asebankafinet.ir

با دادن پرسشنامه به دانش آموزان ضعیف برای بار دوم از علاقه ی آنان به درس و مدرسه آگاه شدم
و مشخص شد که نظر آنها بسیار تغییر کرده و علاقه مند به ادامه تحصیل می باشند و دیگر در امتحانات
اضطرابی ندارند. با برنامه ریزی در خانه درس می خوانند و می خواهند در آینده دارای شغل مناسبی شوند.
چون روش سوم یعنی تنظیم فرم تکالیف به صورت پیشنهاد به دفتر آموزشگاه مورد موافقت قرار
گرفت این روش در کلاس چهارم و پنجم نیز با نظارت موقتی خودم انجام می شد و آموزگاران از اجرای آن
اظهار رضایت می کردند و آن را در توجه دادن والدین به درس و پیشرفت دانش آموزان مؤثر دانستند.

فروشگاه علمی آسمان
www.asebankafinet.ir

نتیجه گیری، ایرادها، پیشنهادها

تحقیق حاضر با موضوع چگونه ضعف درسی دانش آموزانم را بهبود ببخشم در دست شما می باشد و این کاری است که به نظر من به موقع انجام شده است. یعنی بلافاصله پس از کشف دانش آموزان ضعیف و نیازمند به کمک، برای نجات آنها راه حل هایی در نظر گرفته شده و در امتحانات نوبت اول نیز نتیجه داده است. و اعتراف می کنم که بیشتر موفقیت من مربوط به همکاری مدرسه با من بوده است و بازدیدها و سخنرانی های معاون محترم آموزشگاه که مرا قدم به قدم یاری نموده اند. به خصوص در گرفتن امتحانات مستمر و مداوم که حداقل هفته ای یکبار و حداکثر هفته ای ۵ امتحان از دروس مختلف گرفته می شد و اگر نبود همکاری آنها از این مرحله اقدام پژوهی عقب می افتادم.

با این که هیچ طرح و تحقیقی بدون اشکال نیست در این طرح نیز ایراداتی وجود داشت از جمله:

۱-والدین در چند جلسه که دعوت می شدند به سختی حاضر می شدند. و بعضی از آنها نیز همکاری نمی نمودند.

۲-در نوبت دوم باید کار بیشتر صورت می گرفت اما به دلیل ضیق وقت و حجم بسیار مطالب این کار ممکن نبود.

۳-بعد از تمام شدن و پر شدن یک فرم باید فرم دیگری به دانش آموز داده می شد و احتمال از بین رفتن فرم ها وجود داشت.

پیشنهادهایی جهت بهتر شدن روند اجرای روش ها:

۱-از همان ابتدای سال دانش آموزان ضعیف شناسایی شوند.

۲-فرم تکالیف در صورت امکان به صورت دفترچه ای تهیه و تدوین شود و در اختیار دانش آموزان قرار گیرد.

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش و بدون آرم این اقدام پژوهی به سایت فروشگاه علمی آسمان مراجعه نمائید . www.asebankafinet.ir
۳- برای بررسی فرم ها حتماً وقت مناسب گذاشته شود و ارتباط معلم با والدین حفظ شود.

فهرست منابع

- ۱- صفوی، امان الله. (۱۳۷۵). کلیات روشها و فنون تدریس، تهران، انتشارات معاصر، چاپ ششم.
- ۲- پارسا، محمد. (۱۳۵۷). نظریه های یادگیری و آموزشی، دانشگاه تربیت معلم، چاپ اول.
- ۳- قانمی، علی. (۱۳۷۸). خانواده و مسائل مدرسه ای کودکان، نشر آراین، چاپ سوم.
- ۴- سیف، علی اکبر. (۱۳۸۰). روشهای اندازه گیری وارزشیابی آموزشی، نشر دوران، چاپ چهارم.
- ۵- قاسمی پویا، اقبال. (۱۳۸۲). راهنمای پژوهش در عمل، پژوهشکده تعلیم و تربیت، چاپ چهارم.
- ۶- نصیریان، شهناز. (۱۳۸۲). ارائه ی راهکارهای مناسب جهت کاهش افت تحصیلی دانش آموزان، انتشارات آموزش و پرورش.
- ۷- مبینی پویا، محمد رضا. (۱۳۸۶). راهنمای نوشتن چکیده ی مقاله، سه شنبه، دوم بهمن ۱۳۸۶
- ۸- رحیمی، عبدالکریم. (۱۳۸۶). عوامل موثر بر پیشرفت تحصیلی دانش

- www.rie.ir
- www.farsedu.ir